

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/150/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414208301
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4414208301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s. r. o., so sídlom Brno-Zábrdovice, Příkop 843/4, Česká republika, IČO: 26 429 705, proti žalovanému: V. F. nar. XX. XX. XXXX, bytom L. Z. I., L. C. XXX/XX, o zaplatenie 957,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 25. októbra 2016 č. k. 5C/82/2014-35 takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19% denne zo sumy 1.049,01 eura od 26. 01. 2011 do 16. 10. 2011 a zo sumy 957,01 eura od 17. 10. 2011 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 25. októbra 2016 č. k. 5C/82/2014-35 v tejto časti z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou na súd prvej inštancie dňa 17. 04. 2014 domáhal voči žalovanému zaplatenia pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 pozostávajúcu zo zmenkovej sumy vo výške 957,01 eura, zmenkového úroku, zmenkovej odmeny, ako aj náhrady trov konania z dôvodu, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 23. 07. 2010 na zmenkovú sumu 1.039,01 eura, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 26. 01. 2011.

2. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil čl. 2 písm. a/ a čl. 3 ods. 1 a 3 Smernice č. 93/13/EHS, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 4 písm. k/, l/ OZ, § 2 písm. b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 4 až 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ust. § 39 OZ, § 265 Obchodného zákonníka, čl. 1 § 77 ods. 1, 2, § 10, § 11, § 14, § 17, § 5 ods. 1 - 3 zák. č. 191/1950 Zákona zmenkového a šekového v znení neskorších predpisov, § 141 a § 143 ods. 2 CSP. Z pripojeného spisu OS Nové Zámky č. k. 11Er/1116/2012, konkrétne zo zmluvy o úvere mal súd preukázané, že dňa 23. 07. 2010 žalovaný ako dlžník uzavrel so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava ako veriteľom zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 500 eur a žalovaný sa zaviazal zaplatiť veriteľovi úver spolu s poplatkom vo výške 420 eur, t. j. celkovo čiastku 920 eur a to v 10-tich mesačných splátkach po 92 eur, počnúc dňom 12. 08. 2010. V zmluve bolo uvedené, že finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon zamestnania a zároveň na druhej strane zmluvy o úvere

sa nachádzajú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde v čl. 13 sú uvedené ustanovenia dohody o vyplnení zmeniek, podľa ktorých na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako reminentovi vystavil vystaviteľ 2 zmenky, v ktorých nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zároveň žalovaný dňa 23. 07. 2010 podpísal veriteľovi zmenku s tým, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava sumu 1.049,01 eura a zmenkový úrok 0,25% denne od 26. 01. 2011, pričom zmenková suma, ako dátum začiatku úročenia boli do zmenky dopísané dodatočne, keď sa stal splatný celý dlh. V zmenke je uvedené, že je splatná „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ a je splatná pre POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava. V konaní vedenom na OS Nové Zámky pod sp. zn. 11Er/1116/2012 sa spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava, Pribinova 25 ako oprávnená domáhala voči žalovanému ako povinnému vymoženiu sumy 957,01 eura s príslušenstvom, pričom k žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doložená zmluva o úvere zo dňa 23. 07. 2010 a rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s. sp. zn. SR 05381/11 zo dňa 12. 07. 2011, ktorý bol vydaný na základe neúplnej zmenky (blankozmenky) vystavenej dňa 23. 07. 2010. OS Nové Zámky uznesením zo dňa 18. 10. 2012 č. k. 11Er/1116/2012-9 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Voči uzneseniu bolo podané odvolanie, exekúcia nie je právoplatne skončená. Podanie právneho zástupcu žalobcu doručené súdu dňa 22. 12. 2015 súd považoval za zmenu žaloby podľa § 140 ods. 1 CSP, preto o žalobe rozhodoval bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby v súlade s § 141 CSP. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora (ESD) je súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah, a teda, či sa na konkrétny právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva za účelom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa. Keďže povinnosťou súdu je ex offo skúmať, či nejde o spotrebiteľský vzťah, súd si zabezpečil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola predmetná zmenka vystavená a vykonal dôkaz oboznámením tejto zmluvy. Vzhľadom na čl. 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ako aj vzhľadom na zhodu čísla uvedeného na zmenke s číslom zmluvy o úvere, súd dospel k jednoznačnému záveru, že zmenka predložená žalobcom bola vystavená žalovaným ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere, pričom bola vystavená v súlade s čl. 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako blankozmenka. V prvom rade súd považoval za potrebné posúdiť, či zmluva, na základe ktorej vznikla pohľadávka zabezpečená zmenkou, je platná, a teda, či vôbec vzniklo právo na vyplnenie blankozmenky. Uvedená zmluva o úvere zo dňa 23. 07. 2010 je spotrebiteľskou zmluvou, keďže napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka, a keďže ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah. Keďže pri pochybnostiach o obsahu zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší, súd musel dospieť k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol v danom prípade poskytnutý na výkon zamestnania, zaťažuje toho, kto mal takúto skutočnosť tvrdiť. Keďže účel vyznačený v zmluve súdu preukázaný nebol, súd vychádzal z toho, že uvedený úver bol poskytnutý na súkromné účely. Po preskúmaní celej zmluvy o úvere, vrátane Všeobecných podmienok, súd dospel k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy sa celá zmluva prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ktorá skutočnosť spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z toho dôvodu nemohlo spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako veriteľovi z uzavretej zmluvy o úvere vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. V prejednávanej veci je jednoznačné, že medzi spornými stranami ide o spotrebiteľský vzťah založený zmluvou o úvere zo dňa 23. 07. 2010, pričom v ten istý deň žalovaný vystavil veriteľovi zmenku v zmysle čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, avšak podľa názoru súdu, uvedená zmenka je neplatná, nakoľko bola vystavená v rozpore so zákonom a spôsobom, akým sa pôvodný veriteľ a následne žalobca domáha svojich práv. Na základe takto vystavenej zmenky považuje za obchádzanie zákona, čo znamená, že právny úkon síce odporuje výslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. O nedovolenosť, a teda aj absolútnu neplatnosť právneho úkonu ide tiež v prípade, keď sa tento prieči dobrým mravom. Obchádzanie zákona spočíva i v zámernom použití prostriedkov, ktoré sami o sebe nie sú zákonom zakázané a v dôsledku čoho vzniknutý stav z hľadiska pozitívneho práva sa javí ako nenapadnuteľný. Ustanovenie čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v zmluve o úvere zo dňa 23. 07. 2010 je jednoznačne v rozpore s § 3 OZ, ako aj s ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa a spôsobuje značnú nerovnováhu medzi účastníkmi tohto záväzkového vzťahu, a preto zmenku, ktorá bola vystavená na základe takéhoto zmluvného dojednania, je potrebné považovať za neplatnú, keďže samotná dohoda o vyplnení zmenky

je neplatná. Na záver súd poukázal na spoločné zasadnutie Občiansko-právneho a Obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR konaného dňa 20. 10. 2015, ktoré sa zaoberalo posúdením otázok súvisiacich s prejednávanej vecou, pričom súd zohľadnil aj záver tohto spoločného zasadnutia. Z vyššie uvedených dôvodov - neplatná úverová zmluva, hrubé porušenie zásad spotrebiteľského práva, neplatný zmenkový vzťah - súd žalobu v plnom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný bol v konaní sice úspešný, ale neuplatnil si žiadnu náhradu trov konania, súd mu preto žiadnu nepriznal.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v konaní došlo k vadám, keď súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že vo veci vykonal dokazovanie, okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré však žalobca, ani žalovaný takéto dokazovanie nenavrholi. Poukázal na ust. § 120 OSP, ktoré je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdných účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci nenavrholi. V konaní predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou keďže táto spĺňa všetky formálne aj materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. (Zákon zmenkový a šekový) dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo, a preto neexistuje okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutých pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd nie je legitimovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods. 1 veta prvá in fine OSP znášal námietky voči zmenke za žalovaného. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte a predstavuje výrazný zásah na spravodlivý súdny proces. Súd za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej, že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Žalovaný, ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, a preto neexistuje spôsob, aby súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvoinštančný súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je bez väd, ktoré by ju činili neplatnou, teda ide o platnú zmenku. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvoinštančný súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Poukazom na ust. § 17 uvedeného zákona z neho jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený znášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok NS ČR zo dňa 22. 08. 2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Uplatnený nárok je tak v celom rozsahu dôvodný. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie KS v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013, ako aj uznesenie KS v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013. Napokon, žalobca považoval za potrebné vyjadriť sa k záveru súdu o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov. V tejto súvislosti poukázal na to, že samotný Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. pripúšťal, aby na zabezpečení svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Z uvedeného vyplýva, že prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky

s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Dohoda o vyplňovacom práve by nemohla byť neplatná a nemohla by byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťa používanie blankozmeniek. Z uvedených dôvodov považoval záver súdu za nesprávny, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci. Domáhal sa zmeny napadnutého rozsudku a vyhovenia žalobe v celom rozsahu.

4. Žalovaný sa písomne k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že v časti späťvzatia žaloby týkajúcej sa zaplata zmenkového úveru vo výške 0,19% denne zo sumy 1.049,01 eura od 26. 01. 2011 do 16. 10. 2011 a zo sumy 957,01 eura od 17. 10. 2011 do zaplata je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 25. 10. 2016 č. k. 5C/82/2014-35 zrušiť a konanie v tejto časti zastaviť a vo zvyšnom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalobca sa podanou žalobou na súde prvej inštancie dňa 17. 04. 2014 domáhal zaplata zmenkovej sumy vo výške 957,01 eura, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 1.049,01 eura od 26. 01. 2011 do 16. 10. 2011, zo sumy 957,01 eura od 17. 10. 2011 do zaplata, ako aj 6% ročného úroku zo zmenkovej sumy 1.049,01 eura od 10. 03. 2011 do 16. 10. 2011 a zo sumy 957,01 eura od 17. 10. 2011 do zaplata, ako zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy, čiže 3,50 eura, ako aj náhrady trov konania. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 22. 12. 2015 žalobca zobral čiastočne svoj návrh späť a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne, v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25%, čím si žalobca uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06% denne. Súd prvej inštancie čiastočné späťvzatie žaloby považoval za zmenu žaloby, a preto postupoval podľa § 140 ods. 1 v spojení s § 141 CSP bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby.

7. Podľa § 145 odsek 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 145 odsek 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť v časti, súd konanie o tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí o veci samej.

9. Vychádzajúc z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia odvolací súd mal za to, že v danom prípade bolo potrebné o čiastočnom späťvzati návrhu v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne, v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne rozhodnúť o čiastočnom späťvzati žaloby tak, že bolo potrebné pripustiť späťvzatie žaloby v časti zaplata zmenkového úroku vo výške 0,19% denne zo sumy 1.049,01 eura od 26. 01. 2011 do 16. 10. 2011 a zo sumy 957,01 eura od 17. 10. 2011 do zaplata rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 25. 10. 2016 pod č. k. 5C/82/2014-35 v tejto časti zrušiť a konanie zastaviť. Predmetom konania tak zostala zvyšná zamietajúca časť rozsudok súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákona aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadu, ak
a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len n niektorý zo subjektov,
c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi s stranami vyplýva z osobitného predpisu.

14. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

15. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

16. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, pričom v odôvodnení rozhodnutia dal odpovede a riadne odôvodnil všetky pre posúdenie veci podstatné skutočnosti a to i tie, ktoré žalobca uvádzal v odvolaní, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní žalobcu odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnené a preskúmateľné, preto námietka žalobcu ohľadne nedostatočného odôvodnenia je nedôvodná.

17. Žalobca sa v odvolaní zameral predovšetkým na zdôraznenie platnosti príslušnej zmenky a jeho námietky boli prejavom snahy o nepripustenie akéhokoľvek súdneho prieskumu okolností vzniku zmenky a vykonania dokazovania v tomto smere. Odvolací súd sa s argumentáciou žalobcu, spochybňujúcou postup súdu pri vykonávaní dôkazov nestotožnil. Predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zmenky indosovanej na žalobcu sídliaceho v Českej republike, ktorý si svoje právo vyplývajúce zo zmenky uplatňuje pred súdom Slovenskej republiky v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu upraveného nariadením. Článok 4 nariadenia upravuje zjednodušený a v zásade písomný spôsob vedenia konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu s cieľom zjednodušenia prístupu k spravodlivosti. Odvolací súd však dospel k záveru, že cieľom nariadenia nie je obmedziť súdy pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci, ale umožniť im využívanie technických a iných prostriedkov v záujme toho, aby dokazovanie prebehlo čo najjednoduchším a najmenej zaťažujúcim spôsobom. Znenie článku 4 nariadenia nemožno preto vykladať tak, že by na základe neho nemal súd k dispozícii iné dôkazné prostriedky než príslušné tlačivá a nemal by ani možnosť oboznámiť sa s inými písomnými dôkazmi. Z čl. 8 a 9 tohto nariadenia jednoznačne vyplýva, že aj v konaniach s malou hodnotou sporu je zachovaná možnosť sudcu vykonávať potrebné dokazovanie a nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Zjednodušená forma konania podľa nariadenia je preto plne zlučiteľná s judikatúrou Súdneho dvora, ktorá prikazuje sudcom ex offio prihliadať na nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi, ak nie je ustanovené inak, procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie, čo priamo vyplýva z čl. 19 nariadenia.

18. Občiansky súdny poriadok, účinný do 30. 06. 2016, v zmysle ktorého súd prvej inštancie postupoval, dôkaznú povinnosť upravoval v ustanovení § 120, ktoré umožňovalo súdu výnimočne vykonať aj iné než účastníkmi navrhnuté dôkazy, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade predložená zmenka má svoj základ v dohode o vyplňovacom práve zmenky obsiahnutej vo všeobecných úverových podmienkach právneho predchodcu žalobcu spojených so spotrebiteľskou úverovou zmluvou. S ohľadom na výnimočnosť spotrebiteľského vzťahu a potreby súdnej ochrany spotrebiteľa súd prvej inštancie správne skúmal charakter tohto vzťahu. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bola obsiahnutá v Zákone o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere v danej veci bol preukázaný bez akýchkoľvek pochybností. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je, že sú väčšinou pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku spĺňa, pričom súčasťou zmluvy o úvere boli všeobecné úverové podmienky, ktoré žalovaný nemohol ovplyvniť, lebo boli vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Dodávateľ mal v predmete svojej činnosti poskytovať úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, že úver bol poskytnutý žalovanému na výkon zamestnania. V prípade pochybnosti účelu poskytnutia spotrebiteľského úveru, a teda dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy má dodávateľ, resp. jeho právny nástupca. Dôkaznú povinnosť si žalobca v danej veci nesplnil, čo má na posudzovanie právneho vzťahu vzniknutého medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným rovnaký vplyv, ako keby v zmluve účel jej uzatvorenia uvedený

nebol. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom žalobcu, podľa ktorého bolo potrebné pri rozhodovaní o uplatnenom nároku vychádzať výlučne z predloženej zmenky, predstavujúcej samostatný abstraktný záväzok neakcesorickej povahy. Smernica Rady č. 87/102/EHS z 22. 12. 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru síce používanie zmeniek v spotrebiteľských zmluvách nezakazuje, ale podľa čl. 10 tejto smernice jednoznačne členské štáty môžu povoliť používanie zmeniek v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa. Hlavným rizikovým prvkom potom v danej veci je z pohľadu ochrany spotrebiteľa abstraktný charakter zmenky, ktorý inak nepripúšťa, aby súd pri uplatňovaní práva zo zmenky prihliadal na kauzu pôvodného právneho vzťahu, t.j. aby hodnotil pôvodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a skúmal, či táto obsahuje nekalé zmluvné podmienky. Rešpektovanie výlučne abstraktného charakteru zmenky je vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora EÚ neprijateľné. Súdny dvor EÚ už totiž vyslovil všeobecnú zásadu, v zmysle ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení Smernice Rady č. 93/13/EHS musí byť poskytnutá spotrebiteľovi, čo potvrdzuje aj čl. 14 Smernice Rady č. 87/102/EHS. Ak by pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky vnútroštátny súd vôbec nemal možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, išlo by o podstatné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. V takomto právnom režime je nemožné alebo minimálne neprimerane ťažké, aby sa spotrebiteľ domohol ochrany svojich práv, ak by v konaní o vymáhaní pohľadávky nebolo možné skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Napriek abstraktnému charakteru zmenky už ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy o úvere bolo v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby zakázané splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smel podľa zákona prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak šlo o zabezpečovaciú zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmel prijať a bol povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platilo aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. V tomto prípade právny predchodca žalobcu zákonný limit zmenkovej sumy nerešpektoval a zmenku napriek výslovnému zákazu prijal a následne ju previedol na žalobcu. Zmenka bola teda vystavená v rozpore s vnútroštátnym právnym poriadkom a aj v rozpore s právom Európskej únie. Vystavením zmenky v rozsahu nad zákonom povolený limit, vzhľadom na povahu tohto cenného papiera bolo zhoršené postavenie žalovaného. Dojednanie o zmenke, ktoré nezohľadňuje právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, odporuje ustanoveniu § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a preto na podklade takéhoto dojednania zmenka nemohla byť platne vystavená a ani platne indosovaná. Na takomto závere nič nemení ani skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava platná do 31. 12. 2010 umožňovala používať zmenky aj v spotrebiteľskom vzťahu, pretože keďže zmenkové právo ako také v súdnom konaní znevýhodňuje žalovanú ako zmenkového dlžníka a keďže podľa článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky právo EÚ má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, vnútroštátna právna úprava, ktorá umožnila za istých okolností do 31. 12. 2010 zmenky používať aj v spotrebiteľských vzťahoch, je nepoužiteľná. Z uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že z takejto zmenky nemohol vzniknúť platný zmenkový záväzok, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. Na záver odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dodáva, že vzhľadom na odlišnú rozhodovaciu činnosť v týchto veciach súdov v rámci Slovenskej republiky sa na NS SR dňa 20. októbra 2015 uskutočnilo spoločné zasadnutie občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa zaoberalo posúdením otázok súvisiacich s prejednávanej vecou, pričom podľa stanoviska z tohto zasadnutia, ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok

ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje. Odvolací súd pri preskúvaní napadnutého rozsudku zohľadnil aj záver spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zaoberajúceho sa posúdením otázok súvisiacich s prejednávanou vecou.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).